

Burgerinitiatieven kunnen achteraf toch beter uitpakken

Burgerinitiatieven voor alternatieve infrastructuurprojecten krijgen weinig steun van de rijksoverheid. Misvatting is dat burgerinitiatieven slechter en duurder zouden uitpakken. Met een extra tunnel hier en een overkapping daar. De geschiedenis laat echter een ander inzicht toe.

Burgerinitiatieven spelen door het gehele land. In Rotterdam bij de Blankenburgtunnel en de A13/16, in Leiden met de Rijnlandroute, en in Utrecht met de A27 bij Amelisweerd. Wat langer geleden was de Bosvariant voor de hogesnelheidslijn (HSL) landelijk bekend. Niet door maar langs het Groene Hart, naast de snelweg van Amsterdam naar Rotterdam. Uiteindelijk kwam de HSL - met de "gekke koeien" tunnel - toch door het Groene hart. Achteraf was de Bosvariant langs Den Haag beter geweest. Met een Haags station die onze internationale Hofstad direct aansloot op Brussel. Uit nood wil Den Haag nu zelf Benelux treinen op de oude lijn inhuren. Burgerinitiatieven kunnen toch beter uitpakken.

Vorig jaar nam de Tweede Kamer de motie Verhoeven (D66) aan om burgerinitiatieven een eerlijker kans te geven. Het ministerie van Infra en Milieu is thans bezig met de implementatie naar een Code Maatschappelijke Participatie. De toets of een burgerinitiatief wel of niet kansrijk is, wil het ministerie echter - zonder pottekijkers - zelf blijven doen. Driemaal raden wat de uitkomst is.

Dit voorjaar dreigen opnieuw verkeerde keuzes gemaakt te worden. Minister Schultz moet voor circa 250 miljoen per jaar op infrastructuur bezuinigen. In de oostelijke en zuidelijke regio's wordt geklaagd dat het bezuinigingsmes vooral daar snijdt. Maar geldverslindende projecten in de Randstad worden niet stopgezet, terwijl betere en goedkopere burgerinitiatieven worden uitgerangeerd.

Het Ministerie wil de snelweg A13/16 ten noorden van Rotterdam aanleggen. De Commissie voor de Milieueffectrapportage sprak vernietigend: "Bereikbaarheid verbetert beperkt, leefbaarheid in de wijk Overschie verbetert niet." Veel duidelijker kan de boodschap niet zijn. En een kansrijk burgerinitiatief Portway wordt ook hier niet opgepakt. Evenmin als "Quick Wins" ingrepen die voor slechts 50 miljoen bijna hetzelfde verkeerseffect geven als de A13/16 van 1 miljard euro. Hetzelfde is te zien bij Utrecht met de A27. Met enkele ingrepen kan de snelweg, volgens de gemeente, binnen de betonbak blijven dat honderden miljoenen uitspaart en het landgoed Amelisweerd behoudt. En in Amsterdam wil men de kantorenzichtslocatie bij de A10 Zuidas voor meer dan een miljard ondertunnelen. Een zichtslocatie onder de grond spitten? Van gekkigheid klotst het geld in ons land over de rand. Hoeveel leergeld is er nog te betalen, voordat wij ervaren dat burgerinitiatieven achteraf toch beter uitpakken.

Willem Bos, ingenieur en bedenker van Bosvariant HSL en Portway